Posudek vedoucího diplomové práce

Šárka Stříbrská

Dobrovolná bezdětnost jako odpověď na klimatickou krizi současného světa

Šárka Stříbrská si pro téma své diplomové práci zvolila dobrovolnou bezdětnost jako odpověď na současnou klimatickou krizi. Téma je to nejen aktuální, zajímavé, ale také neprobádané, jak ostatně sama autorka zjistila při rešerši. Práce tak má potenciál obohatit sociologické vědění na dané téma.

Práce má klasické členění: úvod, teoretickou část, empirickou část s popisem výzkumu a analýzou dat a závěr. Je logicky strukturovaná, psaná kultivovaným a čtivým jazykem.
V teoretické části autorka vymezuje nejdříve základní pojmy, s nimiž následně pracuje, aby pak vytýčila pole v němž se pohybuje: popisuje klimatickou krizi a rozebírá klíčové teoretické koncepty důležité pro její analýzu - individualizaci, rizika, individualizaci odpovědnosti nebo kritiku antropocentrismu D. Haraway. Tuto volbu považuji za vhodnou, protože poskytuje analytický aparát, navíc autorce se podařilo tyto koncepty a pojmy popsat výstižně a čtivě, což ostatně platí i pro celou diplomovou práci. Na teoretické části oceňuji, že se tam autorka věnuje „jen“ tomu, co pak nějakým způsobem využívá v empirické části a co v práci dává smysl. Autorka také pracuje s velkým množstvím odborné literatury, a prokázala, že si ji velice dobře osvojila.

Pro svůj výzkum autorka adekvátně zvolila kvalitativní výzkumnou strategii, kterou popisuje v metodologické části. Autorka velice podrobně, dalo by se říci krok za krokem popisuje svůj výzkum, který prováděla i se zahraničními informátorkami. Reflektuje tam meze výzkumu, včetně své vlastní pozice, plus je metodologická část obohacena i o teoretičtější debatu o objektivitě výzkumu, opírající se o feministickou perspektivu D. Haraway a přicházející s pojmem „situované znalosti“.

V empirické části autor pak ukazuje, že výzkumem získala množství zajímavého materiálu, který nejen že i logicky utřídila, ale zároveň i analyzovala a interpretovala. Autorka zároveň prokázala i schopnost určité sociologické imaginace, když vytváří kategorizaci bezdětnosti. Empirická část se dobře čte, autorka vhodně prokládá svoji analýzu a své interpretace s teorií a citacemi informátorek a vtahuje čtenáře/ky do textu.

Autorka vypracovala velice pěknou, poctivou a důkladně empiricky provedenou diplomovou práci, v níž dokázala získat zajímavá empirická data, která velice dobře interpretovala skrze teorii. Autorka prokázala, že si více než dobře osvojila akademické dovednosti na magisterském stupni: nejen schopnost pracovat s odborným textem a interpretovat jej, udělat design výzkumu a provézt výzkum a získaná data utřídit, analyzovat a převézt do textu, který je čtivý a i pro formální stránce splňuje nároky na diplomovou práci, ale také se v práci ukazuje ne tak častá schopnost sociologické imaginace. Autorka má určitě na to, aby pokračovala i v doktorském studiu. Zároveň musím autorku pochválit za spolupráci, za aktivní a samostatný přístup a schopnost zpětné vazby.

Proto práci doporučuji k obhajobě, hodnotím výborně v bodovém ohodnocení 19 bodů.

V Praze, 7. června 2020

Mgr. et Mgr. Arnošt Novák, Ph.D.